

PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW
Delegatura w Lublinie
20-012 Lublin, ul. Ochotnicza 10
Tel. (81) 532-35-31, 743-77-30, 532-54-48,
Fax (81) 532-08-26
E-mail: lublin@uokik.gov.pl

za p.o.

RLU-61-1/14/JS

Lublin, dnia 23 czerwca 2014 r.

DECYZJA RLU Nr 9/14

I.

Na podstawie art. 27 ust. 1 i 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów z dnia 16 lutego 2007 roku (Dz. U. Nr 50 poz. 331 ze zm.), stosownie do art. 33 ust. 6 tej ustawy i § 5 ust. 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 1 lipca 2009 r. w sprawie właściwości miejscowej i rzeczowej delegatur Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (Dz. U. Nr 107, poz. 887), po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego w sprawie stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, wszczętego z urzędu

- w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów,

uznaje się za naruszającą zbiorowe interesy konsumentów praktykę przedsiębiorcy Józefa Neć, prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą Firma Handlowo Usługowa „Nekopol” Józef Neć z siedzibą w Tomaszowie Lubelskim polegającą na bezprawnym działaniu poprzez:

- stosowanie we wzorcu umownym Regulaminie „Ogólne warunki przewozu” postanowień bezprawnych, których treść jest sprzeczna z przepisami ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. Prawo przewozowe (t.j. Dz. U. z 2012 r., poz. 1173 z późn. zm.), o treści:

1. Pkt I. Warunki ogólne ust. 12- *Przedmioty pozostawione w autobusie nie są objęte ochroną i odpowiedzialnością F.H.U. NEKOPOL*, co narusza art. 63 ust. 1, 2 i 4 ustawy z dnia 15 listopada 1984r. Prawo przewozowe (tekst jednolity Dz. U. z 2012 r., poz. 1173 ze zm.).
2. Pkt IV. Odpowiedzialność F.H.U. Nekopol z tytułu zaginięcia bagażu ust. 1 - *F.H.U. NEKOPOL linie BIG BUS ponosi odpowiedzialność tylko i wyłącznie za bagaż, na który pasażer może przedstawić dokument potwierdzający, że bagaż został powierzony firmie i wniesiona została opłata w wysokości 50 zł*, co narusza art. 63 ust. 1, 2 i 4 ustawy z dnia 15 listopada 1984r. Prawo przewozowe (tekst jednolity Dz. U. z 2012 r., poz. 1173 ze zm.).
3. Pkt IV. Odpowiedzialność F.H.U. Nekopol z tytułu zaginięcia bagażu ust. 2 - *W przypadku utraty bagażu powierzonego z winy przewoźnika wysokość odszkodowania dotycząca oznakowanego bagażu nie może przekroczyć 800,-PLN. Bagaż o wartości przekraczającej 800,-PLN powinien być przez pasażera ubezpieczony na jego koszt*, co narusza art. 63 ust. 1, 2 i 4 ustawy z dnia 15 listopada 1984r. Prawo przewozowe (tekst jednolity Dz. U. z 2012 r., poz. 1173 ze zm.).
4. Pkt IV. Odpowiedzialność F.H.U. Nekopol z tytułu zaginięcia bagażu ust. 3- *F.H.U. NEKOPOL linie BIG BUS nie odpowiada za bagaż podręczny, który podróżny*

przewozi ze sobą, co narusza art. 63 ust. 1, 2 i 4 ustawy z dnia 15 listopada 1984r. Prawo przewozowe (tekst jednolity Dz. U. z 2012 r., poz. 1173 ze zm.).

5. *Pkt V. Zwrot zaginionego bagażu ust. 1- Wszystkie rzeczy, po które nie zgłosił się ich prawowity właściciel w ciągu 1 miesiąca od daty znalezienia uznaje się za porzucone i mogą one zostać sprzedane lub w inny sposób zbyte, a dochód ze sprzedaży zostanie zatrzymany przez F.H.U. NEKOPOL, co narusza art. 58 ustawy z dnia 15 listopada 1984r. Prawo przewozowe (tekst jednolity Dz. U. z 2012 r., poz. 1173 ze zm.).*
6. *Dwa zdania po pkt IX. Przewożenie zwierząt ust. 1 i 2- Nie zastosowanie się do jakiegokolwiek z powyższych regul może spowodować usunięcie z autobusu w interesie pozostałych pasażerów. W takich okolicznościach nie są Państwo upoważnieni do jakiegokolwiek zwrotu poniesionych kosztów, a my nie mamy względem Państwa żadnych zobowiązań, co narusza art. 17 ust. 4 ustawy z dnia 15 listopada 1984r. Prawo przewozowe (tekst jednolity Dz. U. z 2012 r., poz. 1173 ze zm.),*
co stanowi naruszenie art. 24 ust. 1 i ust. 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów **i stwierdza się zaniechanie jej stosowania z dniem 26 maja 2014 r.**

II.

Na podstawie art. 106 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. Nr 50 poz. 331 ze zm.), stosownie do art. 33 ust. 6 tejże ustawy i § 5 ust. 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 1 lipca 2009 r. w sprawie właściwości miejscowej i rzeczowej delegatur Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (Dz. U. Nr 107 poz. 887)

-działając w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów:

nakłada się na przedsiębiorcę Józefa Neć karę pieniężną z tytułu naruszenia zakazu, o jakim mowa w art. 24 ust. 1 i ust. 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów w zakresie opisanym w punkcie I. sentencji decyzji, w wysokości: 59 705 zł (słownie: pięćdziesiąt dziewięć tysięcy siedemset pięć złotych), płatną do budżetu państwa.

III.

Na podstawie art. 77 ust. 1 w związku z art. 80 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów oraz na podstawie art. 263 § 1 oraz art. 264 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960r. Kodeks postępowania administracyjnego (tekst jedn. Dz. U. z 2013r. poz. 267) w związku z art. 83 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów (dalej ustawy o ochronie (...)) obciąża się Józefa Neć, kosztami opisanego na wstępie postępowania w sprawie stosowania praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów oraz zobowiązuje się tego Przedsiębiorcę do zwrotu Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów kosztów postępowania w kwocie 30 złotych (słownie: trzydziestu złotych), w terminie 14 dni od uprawomocnienia się niniejszej decyzji.

Uzasadnienie

W trakcie przeprowadzonego z urzędu postępowania wyjaśniającego RLU- 405-17/13/JS w sprawie wstępnego ustalenia, czy nastąpiło, poprzez działania przedsiębiorcy Józefa Neć prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą Firma Handlowo Usługowa „Nekopol” Józef Neć z siedzibą w Tomaszowie Lubelskim (dalej także: Przedsiębiorca lub Nekopol), naruszenie przepisów ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów, uzasadniające wszczęcie postępowania w sprawie zakazu stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, w związku ze świadczonymi usługami transportu osobowego, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (zwany dalej Prezes UOKiK

lub Prezes Urzędu), zgromadził materiał dowodowy w postaci wzorca umowy Regulaminu „Ogólne warunki przewozu” zamieszczonego na stronie www.bigbus.pl.

Analiza Ogólnych warunków przewozu wykazała, że we wzorcu zamieszczonym na stronie internetowej znajdują się postanowienia mogące naruszać obowiązujące przepisy prawa.

W związku z tym w dniu 3 stycznia 2014 r. Postanowieniem Nr 2/14, na które nie przysługuje zażalenie, wszczęto z urzędu postępowanie administracyjne przeciwko przedsiębiorcy Józefowi Neć, prowadzącemu działalność gospodarczą w zakresie osobowego przewozu osób pod nazwą Firma Handlowo Usługowa „Nekopol” Józef Neć z siedzibą w Tomaszowie Lubelskim w związku z zarzutem stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, poprzez bezprawne działania polegające na stosowaniu postanowień zawartych we wzorcu umownym używanym w obrocie z konsumentami

tj. Regulaminie „Ogólnych warunkach przewozu” postanowień sprzecznych z ustawą z dnia 15 listopada 1984r. Prawo przewozowe (tekst jednolity Dz. U. z 2012 r., poz. 1173 ze zm.).

Nekopol w piśmie z 10.01.2014 r., wysłanym po otrzymaniu Zawiadomienia o wszczęciu postępowania administracyjnego, nie odniósł się do stawianych przez Prezesa Urzędu zarzutów. Poruszył kilka kwestii, które nie były przedmiotem zarzutów, nie odpowiedział też na pytanie kto jest autorem wzorca umownego Regulaminu „Ogólne warunki przewozu”.

W związku z powyższym Prezes Urzędu skierował kolejne pismo z dnia 17.01.2014 r., na które Przedsiębiorca odpowiedział pismem z dnia 22.01.2014 r. Nekopol stwierdził że:

- nie może ponosić odpowiedzialności za rzeczy pozostawione w autobusie z uwagi na fakt, iż nie są one podpisane w związku z czym nie ma możliwości ustalenia właściciela, a co za tym idzie nie jest możliwe zwrócenie zguby właścicielowi,

- nie może ponosić odpowiedzialności za bagaż, który nie jest ewidencjonowany. Kierowca nie jest w stanie stwierdzić czy dany pasażer posiadał bagaż czy też nie i tylko chce bezprawnie wyłudzić pieniądze,

- przyjmuje odpowiedzialność za utratę bagażu z winy przewoźnika do wysokości 800 zł uważając, że przedmioty o dużej wartości np. aparaty fotograficzne, tablet itp. powinny być przy właścicielu,

- bagaż podręczny podróżny powinien mieć przy sobie, a co za tym idzie sam go pilnuje i ponosi odpowiedzialność za ewentualne jego zagubienie lub zniszczenie,

- (do zarzutu pkt. 6) zapis odnosi się do pasażerów, którzy podczas podróży usiłują spożywać alkohol, są agresywni w stosunku do pozostałych pasażerów. Są oni usunięci z autobusu na najbliższym przystanku, a w przypadku okazania biletu pasażer otrzymuje zwrot gotówki za nie przejechane kilometry,

- pasażerowie nie wyrażają zgody na podawanie swoich danych w celu identyfikacji bagażu i w związku z tym firma nie może ponosić odpowiedzialności za przewożony bagaż. Autobusy posiadają bagażnik, z którego korzystają pasażerowie jednocześnie nadzorując swój przewożony bagaż.

Jednocześnie Przedsiębiorca wyjaśnił, że Regulamin „Ogólne warunki przewozu” zostały opracowane, przez pracownika zatrudnionego w firmie, w oparciu o regulaminy stosowane w innych firmach przewozowych.

Po zakończeniu zbierania materiału dowodowego w dniu 26 maja 2014 roku Nekopol przysłał pismo (w załączeniu pisma kserokopia ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. Prawo przewozowe) w którym informuje, że po powtórny szczegółowym przeanalizowaniu pisma z dnia 3 stycznia br. (zawiadomienie o wszczęciu postępowania administracyjnego) oraz ustawy z dnia 15 listopada 1984 r (Prawo przewozowe) z dniem 1 lutego 2014 roku usunął opracowany regulamin „Ogólne warunki przewozu” ze wszystkich pojazdów. Prezes Urzędu w dniu 26 maja 2014 r. stwierdził, że regulamin został również usunięty ze strony przedsiębiorcy www.bigbus.pl W miejsce usuniętego regulaminu została umieszczona kserokopia ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. Prawo przewozowe. Ciężar udowodnienia

zaprzestania stosowania praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów zgodnie z art. 27 ust. 3 ustawy o ochronie (...), spoczywa na przedsiębiorcy a ponieważ Nekopol nie udowodnił, że praktyka została zaniechana z dniem 1 lutego 2014 roku, Prezes Urzędu przyjął datę zaprzestania stosowania praktyki z dniem wpłynięcia pisma do Urzędu, kiedy to można było sprawdzić i stwierdzić, że praktyka ta nie jest już stosowana. **Prezes Urzędu ustalił następujący stan faktyczny w sprawie**

Przedsiębiorca Józef Neć prowadzi działalność gospodarczą świadcząc usługi przewozu osobowego na zasadzie wpisu do ewidencji działalności gospodarczej prowadzonej przez Burmistrza Tomaszowa Lubelskiego.

Swoją działalność prowadzi pod zwyczajową nazwą nie wynikającą z wpisu do ewidencji gospodarczej, jako BIG BUS. Prowadzona działalność gospodarcza oparta jest na Zezwoleniu Marszałka Województwa Lubelskiego na wykonywanie regularnych przewozów osób w krajowym transporcie drogowym.

Swoje usługi przedsiębiorca oferuje na stronie internetowej: www.bigbus.pl.

Na stronie internetowej istnieje możliwość zapoznania się z rozkładami jazdy, istniała możliwość zapoznania się z Regulaminem o nazwie „Ogólne warunki przewozu” oraz podane są numery telefonów pod którymi można rezerwować bilety.

Przedsiębiorca obsługuje dwie trasy: Tomaszów Lubelski – Zamość – Lublin – Warszawa i Tomaszów Lubelski – Zamość.

Prowadzona przez Nekopol działalność przewozowa wykonywana jest między innymi w oparciu o przygotowany przez przedsiębiorcę Regulamin o nazwie „Ogólne warunki przewozu”. W prowadzonym postępowaniu dowodowym w niniejszej sprawie Prezes UOKiK otrzymał od przedsiębiorcy wersję papierową Regulaminu „Ogólne warunki przewozu”, która jest identyczna z wersją znajdującą się na stronie internetowej Przedsiębiorcy.

W wyniku analizy zapisów ww. wzorca umownego postawiono Przedsiębiorcy zarzuty bezprawnego działania poprzez naruszenie ustawy z dnia 15 listopada 1984r. Prawo przewozowe (tekst jednolity Dz. U. z 2012 r., poz. 1173 ze zm.), zwana dalej ustawą Prawo przewozowe.

1. Pkt I ust. 12- *Przedmioty pozostawione w autobusie nie są objęte ochroną i odpowiedzialnością F.H.U. NEKOPOL,*
2. pkt IV. ust. 1- *F.H.U. NEKOPOL linie BIG BUS ponosi odpowiedzialność tylko i wyłącznie za bagaż, na który pasażer może przedstawić dokument potwierdzający, że bagaż został powierzony firmie i wniesiona została opłata w wysokości 50 zł,*
3. pkt IV. ust. 2 -*W przypadku utraty bagażu powierzonego z winy przewoźnika wysokość odszkodowania dotycząca oznakowanego bagażu nie może przekroczyć 800,-PLN. Bagaż o wartości przekraczającej 800,-PLN powinien być przez pasażera ubezpieczony na jego koszt,*
4. pkt IV. ust. 3 -*F.H.U. NEKOPOL linie BIG BUS nie odpowiada za bagaż podręczny, który podróżny przewozi ze sobą,*
5. pkt V. ust. 1- *Wszystkie rzeczy, po które nie zgłosił się ich prawowity właściciel w ciągu 1 miesiąca od daty znalezienia uznaje się za porzucone i mogą one zostać sprzedane lub w inny sposób zbyte, a dochód ze sprzedaży zostanie zatrzymany przez F.H.U. NEKOPOL,*
6. Dwa zdania po pkt IX. ust. 1 i 2- *Nie zastosowanie się do jakiegokolwiek z powyższych reguł może spowodować usunięcie z autobusu w interesie pozostałych pasażerów. W takich okolicznościach nie są Państwo upoważnieni do jakiegokolwiek zwrotu poniesionych kosztów, a my nie mamy względem Państwa żadnych zobowiązań,*

co mogło stanowić praktykę z art. 24 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. Nr 50 poz. 331 ze zm.), zwana dalej ustawą o ochronie (...).

Przedmiotowy Regulamin stosowany jest od 2005r. i został opracowany przez pracownika Przedsiębiorcy.

Art. 63 ust. 1, 2 i 4 ustawy Prawo przewozowe stanowią odpowiednio, że:

-Za rzeczy, które podróżny przewozi ze sobą pod własnym nadzorem, przewoźnik ponosi odpowiedzialność, jeżeli szkoda powstała z jego winy.

-Przewoźnik odpowiada za przewożone przez podróżnego rzeczy jak za przesyłkę, jeżeli podróżny umieści je, bez możliwości sprawowania nad nimi stałego nadzoru, w miejscu wskazanym przez przewoźnika lub na ten cel przeznaczonym.

-Wysokość odszkodowania należnego od przewoźnika albo prowadzącego przedsiębiorstwo eksploatujące środki transportowe z pomieszczeniami przeznaczonymi do spania za utratę, ubytek lub uszkodzenie rzeczy wymienionych w ust. 1 – 3 nie może przewyższać zwykłej wartości rzeczy.

Art. 58 wskazanej wyżej ustawy Prawo przewozowe określa sposób postępowania w przypadku likwidacji przesyłek i stanowi, że:

- ust. 3 pkt 2 *Przewoźnik przystępuje do likwidacji: w pozostałych przypadkach – po upływie 30 dni od terminu odbioru przesyłki, nie wcześniej jednak niż po upływie 10 dni od dnia zawiadomienia uprawnionego o zamierzonej likwidacji przesyłki,*

- ust. 5 *Jeżeli przesyłkę sprzedano, uzyskaną kwotę oddaje się uprawnionemu po potrąceniu należności przewoźnika. Jeżeli należności przewoźnika przewyższają kwotę uzyskaną, różnicę pokrywa uprawniony. Przy obliczaniu różnicy nie uwzględnia się należności powstałych z przyczyn niezależnych od uprawnionego,*

- ust. 7 *Do likwidacji przesyłek mają odpowiednie zastosowanie przepisy o rzeczach znalezionych.*

Art. 17 ust. 4 wskazanej wyżej ustawy Prawo przewozowe stanowi, że:

- *Podróżnemu, który odstąpił od umowy przewozu albo którego na podstawie art. 15 nie dopuszczono do przewozu lub usunięto ze środka transportowego, przysługuje zwrot należności stosowny do niewykorzystanego świadczenia przewozowego po potrąceniu części należności (odstepnego). Potrącenia nie stosuje się, jeżeli podróżny odstąpi od umowy przewozu z przyczyn występujących po stronie przewoźnika.*

Postanowieniem Nr 60/142 z dnia 18.02.2014 r. włączono w poczet prowadzonego postępowania administracyjnego materiał dowodowy zebrany w postępowaniu wyjaśniającym RLU-405-17/13/JS.

Prezes Urzędu zakończył zbieranie materiału dowodowego, o czym poinformował przedsiębiorcę.

Przedsiębiorca nie skorzystał z prawa wglądu do zgromadzonego materiału dowodowego.

Przedsiębiorca osiągnął za 2013 r. przychód w wysokości: zł.

Mając na uwadze zebrany materiał dowodowy Prezes Urzędu zważył, co następuje:

Treść art. 1 ust. 1 ustawy o ochronie (...) ogranicza zastosowanie jej przepisów wyłącznie do ochrony interesów przedsiębiorców i konsumentów, podejmowanej w interesie publicznym.

Oznacza to, że warunkiem koniecznym do uruchomienia procedur i zastosowania instrumentów określonych w tej ustawie jest zaistnienie takiego stanu faktycznego, w którym działania przedsiębiorców - naruszając jej przepisy - stanowią potencjalne zagrożenie interesu publicznego.

Niniejsze postępowanie dotyczy treści wzorca umowy Regulaminu „Ogólne warunki przewozu”, których postanowienia kształtowały prawa i obowiązki stron umowy przewozu tj. przedsiębiorcy i osób korzystających z jego usług, którym na gruncie art. 4 pkt 12 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów - przysługuje status konsumenta. Zdaniem Prezesa

Urzędu, rozpatrywana sprawa ma charakter publicznoprawny, albowiem wiąże się z ochroną interesu wszystkich konsumentów, którzy są lub będą klientami tego Przedsiębiorcy.

Interes publicznoprawny przejawia się także w postaci zbiorowego interesu konsumentów, co oznacza, że naruszenie zbiorowego interesu konsumentów jest jednocześnie naruszeniem interesu publicznoprawnego. Zatem uzasadnione było w niniejszej sprawie podjęcie przez Prezesa Urzędu, działań przewidzianych w ustawie o ochronie (...). W tym stanie rzeczy przyjęć należy, iż do oceny stanu faktycznego niniejszej sprawy zastosowanie mają przepisy w/w ustawy, a dotyczące jej postępowanie prowadzone było w interesie publicznym.

Wszczynając postępowanie administracyjne wobec Nekopol, Prezes UOKiK postawił mu zarzuty naruszenia art. 24 ust. 1 i 2 ustawy o ochronie (...). Zgodnie z treścią art. 24 ust. 1 ustawy „Zakazane jest stosowanie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów.”

Art. 24 ust. 2 ustawy stanowi, iż „Przez praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów rozumie się godzące w nie bezprawne działanie przedsiębiorcy.

Aby w niniejszej sprawie działania Nekopolu mogły być skutecznie ocenione w ramach art. 24 ust. 1 i 2 ustawy o ochronie (...), muszą spełniać poniższe przesłanki:

1. być działaniem przedsiębiorcy;
2. być działaniem bezprawnym, polegającym na działaniu sprzecznym z obowiązującymi przepisami prawa,
3. godzić w zbiorowe interesy konsumentów.

Status przedsiębiorcy.

Zgodnie z art. 4 pkt 1 ustawy o ochronie (...) pod pojęciem przedsiębiorcy rozumie się przedsiębiorcę w rozumieniu przepisów o swobodzie działalności gospodarczej, a także:

a) osobę fizyczną, osobę prawną, a także jednostkę organizacyjną niemającą osobowości prawnej, której ustawa przyznaje zdolność prawną, organizującą lub świadczącą usługi o charakterze użyteczności publicznej, które nie są działalnością gospodarczą w rozumieniu przepisów o swobodzie działalności gospodarczej,

b) osobę fizyczną wykonującą zawód we własnym imieniu i na własny rachunek lub prowadzącą działalność w ramach wykonywania takiego zawodu,

c) osobę fizyczną, która posiada kontrolę, w rozumieniu pkt 4, nad co najmniej jednym przedsiębiorcą, choćby nie prowadziła działalności gospodarczej w rozumieniu przepisów o swobodzie działalności gospodarczej, jeżeli podejmuje dalsze działania podlegające kontroli koncentracji, o której mowa w art. 13,

d) związek przedsiębiorców w rozumieniu pkt 2 - na potrzeby przepisów dotyczących praktyk ograniczających konkurencję oraz praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów.

Józef Neć prowadzi działalność gospodarczą na zasadzie wpisu do ewidencji działalności gospodarczej, jako osoba fizyczna, której ustawa o swobodzie działalności gospodarczej przyznaje zdolność prawną i która działalność tą wykonuje we własnym imieniu (art. 4 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r., o swobodzie działalności gospodarczej – tekst jednolity Dz. U. z 2010r. Nr 220 , poz.1447). Działalność ta wykonywana jest na własny rachunek w sposób zorganizowany i ciągły. W związku z powyższym przedsiębiorca ten spełnia przesłanki z art. 4 pkt 1 ustawy o ochronie (...).

Drugą przesłanką jest bezprawność, tradycyjnie ujmowana jako sprzeczność z obowiązującym porządkiem prawnym. Jako działanie „bezprawne” należy kwalifikować zachowania sprzeczne z nakazem zawartym w ustawie, rozporządzeniu wydanym na podstawie i dla wykonania ustawy, umową międzynarodową mającą bezpośrednie zastosowanie w stosunkach wewnętrznych. Sprzeczne z prawem są czyny: zabronione i

zagrożone sankcją karną, czyny zabronione pod sankcjami dyscyplinarnymi, czyny zakazane przepisami administracyjnymi lub przepisami prawa gospodarczego publicznego, czyny zabronione przepisami o charakterze cywilnym, sprzeczne z nakazami zawartymi w prawie cywilnym lub prawie administracyjnym.

„Bezprawność jest taką cechą działania, która polega na jego sprzeczności z normami prawa lub zasadami współżycia społecznego, bez względu na winę, a nawet świadomość sprawcy. Dla ustalenia przeto bezprawności działania wystarczy ustalenie, że określone zachowanie koliduje z przepisami prawa” (tak: *Ustawa o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji komentarz, pod redakcją prof. dr hab. Janusza Szwaji, Wydawnictwo CH BECK, Warszawa 2000, s.117 – 118*).

Przy ocenie bezprawności rozważenia wymaga kwestia, czy czyn był zgodny, czy też niezgodny z obowiązującymi zasadami porządku prawnego, czyli normami prawa powszechnie obowiązującego, a także nakazami i zakazami wynikającymi z zasad współżycia społecznego. Na kwestię tę zwrócił uwagę Sad Najwyższy w wyroku z dnia 23 czerwca 2006r. (*sygn. akt XVIII Ama 32/05*) argumentując, iż art. 23a ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów (art. 24 ust. 2 obecnie obowiązującej ustawy o ochronie (...)), nie ma samodzielnego znaczenia prawnego, lecz powinien być interpretowany oraz stosowany w określonym kontekście normatywnym. W związku z tym w celu konkretyzacji przesłanki bezprawności należy sięgnąć do przepisów innych ustaw, gdyż dopiero na ich podstawie możliwe jest dokonanie oceny działań przedsiębiorcy w aspekcie ich zgodności z prawem.

Ponadto Sad Najwyższy wskazał, że o bezprawności działania można mówić wówczas, gdy nie zachodzi żadna ze szczególnych okoliczności usprawiedliwiających określone działanie, tj. działanie dozwolone przez obowiązujące przepisy, wykonywanie prawa podmiotowego, zgoda pokrzywdzonego oraz działanie w obronie uzasadnionego interesu (*wyrok Sadu Najwyższego z dnia 19.10.1989 r. II CR 419/89 OSP 1990/11-12 poz. 377*).

Ad I.

1-4. Prezes Urzędu uznał, że przedsiębiorca stosował we wzorcu umownym Regulaminie „Ogólne warunki umowy” używanym w obrocie z konsumentami i zamieszczonym na stronie www.bigbus.pl postanowienia sprzeczne z art. 63 ust. 1, 2 i 4 ustawy Prawo przewozowe o treści :

- *Przedmioty pozostawione w autobusie nie są objęte ochroną i odpowiedzialnością F.H.U. NEKOPOL.*
- *F.H.U. NEKOPOL linie BIG BUS ponosi odpowiedzialność tylko i wyłącznie za bagaż, na który pasażer może przedstawić dokument potwierdzający, że bagaż został powierzony firmie i wniesiona została opłata w wysokości 50 zł,*
- *W przypadku utraty bagażu powierzzonego z winy przewoźnika wysokość odszkodowania dotycząca oznakowanego bagażu nie może przekroczyć 800,-PLN. Bagaż o wartości przekraczającej 800,-PLN powinien być przez pasażera ubezpieczony na jego koszt,*
- *F.H.U. NEKOPOL linie BIG BUS nie odpowiada za bagaż podręczny, który podróżny przewozi ze sobą.*

W ocenie Prezesa Urzędu postanowienia stosowane przez Nekopol w brzmieniu wskazanym wyżej naruszały przepisy Prawa przewozowego tj. art. 63 ust. 1, 2 i 4 ustawy Prawo przewozowe, które stanowią odpowiednio:

-Za rzeczy, które podróżny przewozi ze sobą pod własnym nadzorem, przewoźnik ponosi odpowiedzialność, jeżeli szkoda powstała z jego winy.

-Przewoźnik odpowiada za przewożone przez podróżnego rzeczy jak za przesyłkę, jeżeli podróżny umieści je, bez możliwości sprawowania nad nimi stałego nadzoru, w miejscu wskazanym przez przewoźnika lub na ten cel przeznaczonym.

-Wysokość odszkodowania należnego od przewoźnika albo prowadzącego przedsiębiorstwo eksploatujące środki transportowe z pomieszczeniami przeznaczonymi do spania za utratę, ubytek lub uszkodzenie rzeczy wymienionych w ust. 1 – 3 nie może przewyższać zwykłej wartości rzeczy.

Postanowienia zamieszczone przez Nekopol we wzorcu „Ogólnych warunkach umowy” regulowały kwestię odpowiedzialności przewoźnika za bagaż pasażera. Pierwsze z zakwestionowanych postanowień zawierało regulację wyłączającą co do zasady odpowiedzialność przewoźnika za „przedmioty pozostawione w autobusie”, a zatem również za bagaż pasażera. Potwierdzeniem tej zasady jest inne zakwestionowane w niniejszym postępowaniu postanowienie, na podstawie którego Nekopol „nie odpowiada za bagaż podręczny, który podróżny przewozi ze sobą”. Wyjątki od tej reguły opisane są w kolejnym postanowieniu. Nekopol odpowiada zatem „tylko i wyłącznie za bagaż, na który pasażer może przedstawić dokument potwierdzający, że bagaż został powierzony firmie i wniesiona została opłata w wysokości 50 zł”.

Tymczasem przepisy art. 63 ustawy Prawo Przewozowe kwestię odpowiedzialności przewoźnika z tytułu przewozu bagażu lub nienależytego wykonania umowy przewozu osób regulują w inny sposób. Istotne jest przy tym rozróżnienie dwóch kategorii bagażu:

1) bagaż, który podróżny przewozi ze sobą, pod swoją pieczęcią i pod własnym nadzorem, zwany potocznie bagażem ręcznym bądź podręcznym,

2) bagaż, który podróżny powierza przewoźnikowi, oddaje pod jego pieczęć, zwany przesyłką bagażową.

Pieczęć nad bagażem ręcznym należy do podróżnego. On też ponosi ryzyko szkód, a więc utraty, ubytku, uszkodzenia czy zniszczenia bagażu w czasie przewozu. Przewoźnik ponosi odpowiedzialność w takich przypadkach jedynie wówczas, gdy szkoda wynikła z jego winy. W przypadku tym chodzi o wszelką postać winy.

Natomiast, zgodnie z art. 63 ust. 2 ustawy Prawo przewozowe przewoźnik odpowiada za przewożone przez podróżnego rzeczy jak za przesyłkę, jeżeli podróżny umieścił je bez możliwości sprawowania na nimi stałego dozoru, w miejscu wskazanym przez przewoźnika lub na ten cel przeznaczonym. Oznacza to, że za bagaż powierzony przewoźnikowi ponosi on odpowiedzialność według zasad przewidzianych dla przewozu przesyłek towarowych uregulowanych w Dziale 7 art. 65 – 70 w.w ustawy. Zasady te znajdują zastosowanie do odpowiedzialności za przewożony bagaż w komunikacji międzymiastowej autobusowej lub busowej. Odpowiedzialność ta dotyczy utraty, ubytku lub uszkodzenia bagażu powstałej od przyjęcia jej do przewozu aż do jej wydania. Okolicznościami wyłączającymi tę odpowiedzialność jest powstanie utraty, ubytku lub uszkodzenia z przyczyn występujących po stronie pasażera, niewywołanych winą przewoźnika, wynikających z właściwości towaru albo wskutek siły wyższej. Ciężar dowodu, że szkoda wynikła z wynikających wyżej okoliczności ciąży na przewoźniku (art. 65 ust. 1 w związku art. 63 ust. 2 ustawy Prawo przewozowe).

Zatem regulacje wprowadzone przez Nekopol kształtowały odpowiedzialność przewoźnika wobec pasażera za przewożony bagaż mniej korzystnie w porównaniu do obowiązujących przepisów prawa, gdyż przewidywały taką odpowiedzialność wyłącznie za bagaż, na który podróżny może okazać dokument potwierdzający powierzenie go Nekopol, za co uiszczona została opłata w kwocie 50 zł, w ogóle nie obejmując jakkolwiek ochroną pozostałego bagażu. Wskutek powyższego postanowienia stosowane przez Nekopol w jaskrawy sposób naruszały przepisy określone w ustawie Prawo Przewozowe, wyłączając odpowiedzialność

przewoźnika za bagaż nawet wówczas, gdy uszkodzenie, zagubienie lub zniszczenie bagażu nastąpi z winy Nekopol. Zatem powyższe przemawia za bezprawnością działania Nekopol w rozumieniu art. 24 ust. 1 i 2 ustawy o ochronie.

Co do kwestii wysokości odszkodowania, to Nekopol zamieścił we wzorcu zapis ograniczający wysokość odpowiedzialności do kwoty 800 zł, oraz nakazujący konsumentowi ubezpieczenie bagażu przekraczającego tę wartość na jego pasażera.

Tymczasem wskazane wyżej przepisy prawa przewozowego nie zawierają żadnych ograniczeń kwoty odpowiedzialności przewoźnika, zastrzegając jedynie, że wysokość odszkodowania należnego od przewoźnika nie może przewyższać zwykłej wartości rzeczy..

Art. 63 ust. 5 zawiera przedmiotowe ograniczenie odpowiedzialności przewoźnika, stanowiąc, że przewoźnik nie ponosi odpowiedzialności za utratę lub uszkodzenie pieniędzy, papierów wartościowych i cennych przedmiotów, w szczególności kosztowności albo przedmiotów mających wartość naukową lub artystyczną, chyba że rzeczy te przyjął na przechowanie albo szkoda wynika z winy umyślnej lub rażącego niedbalstwa jego lub osoby u niego zatrudnionej.

Zatem również przyjęte przez Nekopol zasady ograniczające wysokość ewentualnego odszkodowania do kwoty 800 zł kształtowały tę odpowiedzialność na niekorzyść pasażerów a zatem konsumentów, co przemawia za bezprawnością działania Nekopol w świetle art. 24 ust. 1 i 2 ustawy o ochronie.

5. Prezes Urzędu uznał, że przedsiębiorca stosował we wzorcu umownym Regulaminie „Ogólne warunki umowy” używanym w obrocie z konsumentami i zamieszczonym na stronie www.bigbus.pl postanowienie sprzeczne z art. 58 ustawy Prawo przewozowe o treści:

Wszystkie rzeczy, po które nie zgłosił się ich prawowity właściciel w ciągu 1 miesiąca od daty znalezienia uznaje się za porzucone i mogą one zostać sprzedane lub w inny sposób zbyte, a dochód ze sprzedaży zostanie zatrzymany przez F.H.U. NEKOPOL.

Zakwestionowane przez Prezesa UOKiK postanowienie dotyczyło rzeczy pozostawionych przez pasażera w pojeździe Nekopol i znalezionych przez przewoźnika, zezwalając mu na sprzedaż tych rzeczy i zatrzymanie kwoty uzyskanej ze sprzedaży po upływie 30 dni od daty ich znalezienia.

Kwestię powyższą regulują obowiązujące przepisy dotyczące przesyłek – określone w art. 58 ustawy prawo przewozowe o treści :

Art. 58. 1. Przewoźnik likwiduje przesyłkę w razie:

1) braku wykonalnych wskazówek do usunięcia przeszkody w przewozie lub wydaniu przesyłki;

2) zaginięcia dokumentów przewozowych i braku możliwości ustalenia osoby uprawnionej do rozporządzenia przesyłką.

2. Likwidacji przesyłki dokonuje się w drodze:

1) sprzedaży;

2) nieodpłatnego przekazania właściwej jednostce organizacyjnej;

3) zniszczenia.

3. Przewoźnik przystępuje do likwidacji:

1) niezwłocznie po upływie terminu odbioru żywych zwierząt, rzeczy niebezpiecznych lub łatwo ulegających zepsuciu;

2) w pozostałych wypadkach - po upływie 30 dni od terminu odbioru przesyłki, nie wcześniej jednak niż po upływie 10 dni od dnia zawiadomienia uprawnionego o zamierzonej likwidacji przesyłki.

4. Jeżeli nie ma możliwości przechowania przesyłki albo przechowanie pociąga za sobą koszty zbyt wysokie w stosunku do wartości przesyłki, przewoźnik może przystąpić do likwidacji przesyłki przed upływem terminów określonych w ust. 3 pkt 2.

5. Jeżeli przesyłkę sprzedano, uzyskaną kwotę oddaje się uprawnionemu po potrąceniu należności przewoźnika. Jeżeli należności przewoźnika przewyższają kwotę uzyskaną, różnicę pokrywa uprawniony. Przy obliczaniu różnicy nie uwzględnia się należności powstałych z przyczyn niezależnych od uprawnionego.

6. Sposób likwidacji i wartość przesyłki ustala komisja powołana przez przewoźnika. Jeżeli nie ustalono ceny bądź gdy przesyłka zawiera rzeczy niepełnowartościowe, komisja ustala wartość likwidowanej przesyłki w sposób szacunkowy, w razie potrzeby przy udziale rzeczoznawcy.

7. Do likwidacji przesyłek mają odpowiednie zastosowanie przepisy o rzeczach znalezionych. Odwołanie art. 58 ust. 7 ustawy Prawo Przewozowe dotyczącego likwidacji przesyłek, do odpowiedniego zastosowania przepisów o rzeczach znalezionych, powoduje, że w sprawie likwidacji przesyłek odpowiednie zastosowanie znajdują przepisy art. 183 – 187 k.c., jak też rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 14 czerwca 1966 r. w sprawie rzeczy znalezionych (Dz. U. Nr 22, poz. 141 z późn. zm.).

Stąd też regulacja wprowadzona przez Nekopol w zakresie w jakim uprawnia Nekopol do zbycia tych rzecz po upływie 30 dni od ich znalezienia i zatrzymania pieniędzy przez przedsiębiorcę naruszała obowiązujące przepisy prawa, które nakazują przeprowadzenie likwidacji, poprzez:

- sprzedaż i oddanie uzyskanej kwoty uprawnionemu po potrąceniu należności przewoźnika, lub w przypadku, gdy nie da się ustalić osoby i adresu osoby uprawnionej
- nieodpłatne przekazanie właściwej jednostce organizacyjnej,
- zniszczenie.

Wskazać też należy, iż zgodnie z art. 58 ust. 3 likwidacje przeprowadza się

1) niezwłocznie, jeżeli chodzi o zwierzęta żywe, rzeczy niebezpieczne lub łatwo ulegające zepsuciu

- w pozostałych wypadkach – nie wcześniej niż po upływie 10 dni od dnia zawiadomienia uprawnionego o zamierzonej likwidacji przesyłki.

Stąd też zakwestionowane postanowienie reguluje w.w kwestie na niekorzyść konsumenta w stosunku do obowiązujących przepisów, bowiem w każdym przypadku pozostawienia rzeczy w pojeździe Nekopol jest on narażony na ich utratę, które dokonuje się z zyskiem dla Nekopol.

Postanowienia stosowane przez Nekopol w istotny sposób naruszały przepisy określone w ustawie Prawo przewozowe, łamiąc procedury wymagane przy likwidacji rzeczy znalezionych w pojazdach w tym określając, że dochody będą zachowane przez Nekopol a tym samym naruszają przez to art. 24 ust. 1 i 2 ustawy o ochronie (...).

6. Prezes Urzędu uznał, że przedsiębiorca stosował we wzorcu umownym Regulaminie „Ogólne warunki umowy” używanym w obrocie z konsumentami i zamieszczonym na stronie www.bigbus.pl postanowienie sprzeczne z art. 17 ust. 4 ustawy Prawo przewozowe o treści:

Nie zastosowanie się do jakiegokolwiek z powyższych reguł może spowodować usunięcie z autobusu w interesie pozostałych pasażerów. W takich okolicznościach nie są Państwo upoważnieni do jakiegokolwiek zwrotu poniesionych kosztów, a my nie mamy względem Państwa żadnych zobowiązań.

W ocenie Prezesa Urzędu postanowienia stosowane przez Nekopol w brzmieniu wskazanym wyżej naruszały przepisy Prawa przewozowego tj. art. 17 ust. 4 ustawy Prawo przewozowe który stanowi, że:

-Podróżnemu, który odstąpił od umowy przewozu albo którego na podstawie art. 15 nie dopuszczono do przewozu lub usunięto ze środka transportowego, przysługuje zwrot należności stosowny do niewykorzystanego świadczenia przewozowego po potrąceniu części należności (odstępnego). Potrącenia nie stosuje się, jeżeli podróżny odstąpi od umowy przewozu z przyczyn występujących po stronie przewoźnika.

Ustawodawca dokonując w art. 17 ustawy Prawo przewozowe regulacji w zakresie praw podróżnych odstępujących od umowy przewozu uznał interesy prawne podróżnych za zasługujące na ochronę i zabezpieczenie w takim zakresie, w jakim to uczynił w tym przepisie.

W myśl art. 17 ust. 4 Prawa przewozowego podróżnemu, który odstąpił od umowy przewozu, albo którego na podstawie art. 15 nie dopuszczono do przewozu lub usunięto ze środka transportowego, przysługuje zwrot należności stosowny do niewykorzystanego świadczenia przewozowego po potrąceniu części należności (odstępnego). Potrącenia nie stosuje się, jeżeli podróżny odstąpił od umowy przewozu z przyczyn występujących po stronie przewoźnika.

Przepisy Prawa przewozowego ustalają jednoznacznie zasadę, że podróżnemu, którego usunięto ze środka transportowego przysługuje zwrot należności stosowny do niewykorzystanego świadczenia przewozowego po potrąceniu odstępnego.

Zastrzeżenie zatem przez Nekopol, że w przypadku usunięcia podróżnego z pojazdu *nie są Państwo upoważnieni do jakiegokolwiek zwrotu poniesionych kosztów, a my nie mamy względem Państwa żadnych zobowiązań* jest sprzeczne z art. 17 ust. 4 ustawy Prawo przewozowe, wyłącza bowiem prawo konsumenta do uzyskania zwrotu należności w wysokości stosownej do niewykorzystanego świadczenia przewozowego po potrąceniu odstępnego. Zakwestionowane postanowienie wzorca Regulaminu „Ogólne warunki przewozu” prowadzi do zagrożenia ekonomicznych interesów najsłabszych uczestników rynku i wprowadza konsumentów w błąd co do uprawnień, jakie im przysługują w razie nie zrealizowania poprzez arbitralną decyzję przewoźnika umowy przewozu. Podróżni opierając się na treści wzorca Regulaminu „Ogólnych warunków przewozu” mogli bowiem nawet nie podejmować próby wyegzekwowania zwrotu należności za niewykorzystany w pełni bilet, pozostając w błędnym przeświadczeniu, że nie mają podstaw do uzyskania zwrotu ceny za bilet.

Tym samym zakwestionowane postanowienie prowadziło do zagrożenia ekonomicznych interesów najsłabszych uczestników rynku i rażąco narusza interesy konsumentów, stanowiąc sprzeczną z dobrymi obyczajami próbę przeniesienia ryzyka gospodarczego na konsumenta. Działania Przedsiębiorcy naruszające interesy podróżnych należy uznać zatem za działania bezprawne i godzące w interesy konsumentów, co wypełnia przesłanki praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów z art. 24 ust. 1 i 2 ustawy o ochronie (...).

W związku z powyższym zasadne było uznanie, że zakwestionowane przez Prezesa Urzędu postanowienia stosowane przez Nekopol we wzorcu Regulaminie „Ogólne warunki przewozu” na stronie internetowej firmy były zapisami bezprawnymi, a tym samym ich stosowanie stanowiło praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów, o której mowa w art. 24 ust. 1 i ust. 2 ustawy o ochronie (...).

Trzecia przesłanka jest spełniona, gdy dane działanie przedsiębiorcy godzi w interesy konsumentów, jako zbiorowości, gdyż ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów chroni

interesy nieograniczonej z góry liczby konsumentów, których nie da się zidentyfikować, jest to zjawisko o charakterze instytucjonalnym, zbiorowym. Sad Najwyższy w wyroku z dnia 10 kwietnia 2008r., sygn. akt III SK 27/07, stwierdził co następuje: „Zdaniem SN, sformułowanie z art. 23a ust. 1 ustawy o oik „nie jest zbiorowym interesem konsumentów suma indywidualnych interesów konsumentów” należy rozumieć w ten sposób, że liczba indywidualnych interesów konsumentów, których interesy zostały naruszone, nie decyduje o tym, czy dana praktyka narusza zbiorowe interesy konsumentów. Praktyką naruszającą zbiorowe interesy konsumentów jest bowiem takie zachowanie przedsiębiorcy, które podejmowane jest w warunkach wskazujących na powtarzalne zachowania w stosunku do indywidualnych konsumentów wchodzących w skład grupy do której skierowane są zachowania przedsiębiorcy, w taki sposób, że potencjalnie ofiarą takiego zachowania może być każdy konsument będący klientem lub potencjalnym klientem przedsiębiorcy”.

Z takim przypadkiem mamy do czynienia w niniejszym postępowaniu administracyjnym.

W kontaktach z konsumentami Nekopol posługiwał się przygotowanym przez siebie wzorcem Regulaminu „Ogólne warunki przewozu”, które wiązały strony - przedsiębiorcę, jako przewoźnika i konsumenta, jako podróżnego, określając wzajemne prawa i obowiązki stron umowy. „Ogólne Warunki przewozu” obowiązują zarówno osoby, które są już klientami przedsiębiorcy, jak i potencjalnych jego klientów. Należy zatem uznać, że w niniejszej sprawie mieliśmy do czynienia z naruszeniem zbiorowych interesów konsumentów. Spełniona została zatem trzecia przesłanka warunkująca ocenę tej sprawy pod kątem art. 24 ust. 1 i 2 ustawy o ochronie (...).

W związku z tym, że w trakcie prowadzonego w tej sprawie postępowania administracyjnego Nekopol zaprzestał stosowania praktyki poprzez usunięcie ze wszystkich pojazdów i ze strony internetowej www.bigbis.pl regulaminu „Ogólne warunki przewozu” a umieszczenie w to miejsce ustawy z 15 listopada 1984 r. Prawo przewozowe uzasadnione stało się uznanie na podstawie art. 27 ust. 1 i 2 ustawy o ochronie (...), praktyki za naruszającą zbiorowe interesy konsumentów i stwierdzenie jej zaniechania.

W związku z tym orzeczono jak w pkt I sentencji niniejszej decyzji.

Ad. II.

Zgodnie z art. 106 ust. 1 pkt 4 Prezes UOKiK może nałożyć na przedsiębiorcę, w drodze decyzji, karę pieniężną w wysokości nie większej niż 10% przychodu osiągniętego w roku rozliczeniowym poprzedzającym rok nałożenia kary, jeżeli przedsiębiorca ten, choćby nieumyślnie dopuścił się stosowania praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów w rozumieniu art. 24. Nakładanie kar w trybie art.106 ustawy o ochronie (...) odbywa się w trybie uznania administracyjnego (charakter fakultatywny kary pieniężnej), co oznacza, że zarówno o fakcie jej nałożenia, jak i o jej wysokości decyduje w konkretnej sprawie Prezes UOKiK. Kara pieniężna jest sankcją nakładaną na przedsiębiorcę za stosowanie praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów, opisanej w art. 24 tej ustawy. Ustawa o ochronie (...) nie zawiera katalogu przesłanek, od których Prezes Urzędu uzależnia nałożenie kary pieniężnej, zatem Prezes kierować się musi przesłankami wynikającymi z funkcji dla jakich kary te zostały powołane. Kary pieniężne w ustawie wskazanej wyżej pełnią zaś funkcję prewencyjną, represyjną i dyscyplinującą. Natomiast odnośnie wysokości kary pieniężnej to art. 111 ustawy o ochronie (...) wskazuje, iż ustalając wysokość kary pieniężnej Prezes UOKiK winien wziąć pod uwagę okres, stopień oraz okoliczność uprzedniego naruszenia przepisów ustawy.

Nałożenie na przedsiębiorcę kary pieniężnej powinno być więc związane z oceną jego działalności, także pod kątem spełnienia przesłanki „choćby nieumyślnego” naruszenia przepisów ustawy o ochronie (...). Ustawodawca uzależnia (art. 106 ust. 1 ustawy o ochronie (...)) możliwość nałożenia kary pieniężnej od stwierdzenia subiektywnych podstaw tej odpowiedzialności, jakimi są umyślność bądź co najmniej nieumyślność. Prezes UOKiK uznał oceniane w niniejszej decyzji działanie Przedsiębiorcy za nieumyślne. Bezpośrednią przyczyną bezprawnego działania przedsiębiorcy i powstania możliwości wprowadzenia konsumentów w błąd był brak należytej staranności przy opracowywaniu tego wzorca Regulaminu.

Przedsiębiorca jako profesjonalista powinien dołożyć szczególnej staranności, by w kontaktach z konsumentami postępować zgodnie z literą prawa, uwzględniając dobre obyczaje kupieckie oraz chroniąc interesy konsumentów.

W roku 2013 roku Józef Neć osiągnął przychód w wysokości zł., który będzie podstawą do obliczenia wysokości kary. Maksymalny wymiar kary, jaki można nałożyć na Przedsiębiorcę wynosi zatem zł – tj. 10% osiągniętego przychodu w roku 2013.

W sentencji niniejszej decyzji stwierdzono stosowanie przez Przedsiębiorcę praktyki polegającej na bezprawnym działaniu poprzez stosowanie we wzorcu umownym Regulaminie „Ogólne warunki przewozu” postanowień bezprawnych, których treść była sprzeczna z przepisami ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. Prawo przewozowe, a tym samym z art. 24 ust. 1 i 2 ustawy o ochronie (...).

Poprzez stosowanie postanowień przywołanych w sentencji decyzji, Nekopol wyłączył swoją odpowiedzialność względem konsumenta za rzeczy i bagaże, które przewozi ze sobą podróżny (pkt 1 – 4), określał, że dochód ze sprzedaży rzeczy znalezionych w pojeździe będzie zatrzymany przez Nekopol (pkt 5) jak również nie przestrzegał procedury zawiadomienia uprawnionego konsumenta o zamierzonej likwidacji znalezionych w pojazdach rzeczy oraz wyłączał prawo konsumenta do uzyskania zwrotu należności w wysokości stosownej do niewykorzystanego świadczenia przewozowego (pkt 6).

Podróźni opierając się na treści wzorca „Ogólne warunki przewozu” mogli, przy zapoznaniu się z ich treścią, mimo wystąpienia przypadków określonych w kwestionowanych postanowieniach, nie podejmować prób związanych z dochodzeniem swoich praw.

Przedmiotowe działania Przedsiębiorcy zaistniały na etapie przedkontraktowym ale mogły mieć również wpływ na zachowania konsumenta po zaistnieniu okoliczności w bezprawnie stosowanych postanowieniach „Ogólnych warunków Przewozu”.

Ustalając wymiar kary za naruszenie opisane powyżej, Prezes Urzędu, w pierwszej kolejności, dokonał oceny wagi stwierdzonej praktyki i na tej podstawie ustalił kwotę bazową, stanowiącą podstawę do dalszych ustaleń w zakresie wysokości kary.

Prezes UOKiK - mając na uwadze również stosunkowo długi okres stosowania opisanej niniejszą decyzją praktyki (praktyka stosowana od 2005 roku) oraz charakter naruszenia - uznał, iż natura naruszeń polegających na stosowaniu we wzorcu umownym Regulaminie „Ogólne warunki przewozu” postanowień bezprawnych, uzasadnia ustalenie wyjściowego poziomu wymiaru kary pieniężnej na poziomie % przychodu uzyskanego przez przedsiębiorcę w 2013 r., co jest równe kwocie ██████████ zł.

Znaczący wpływ na ustalenie wysokości kary mogą mieć okoliczności obciążające oraz łagodzące.

Stwierdzono przesłankę obciążającą, uzasadniającą zmianę bazowego wymiaru kary pieniężnej. Tą przesłanką jest okres stosowania praktyki co mogło mieć przełożenie na korzyści uzyskane w związku z jej stosowaniem. Praktyka była stosowana od 2005 roku do 26 maja 2014 roku, a więc przez 9 lat. W związku z powyższym zwiększono karę o ██████████

kwoty bazowej. Jednocześnie wystąpiła przesłanka łagodząca wymiar kary o [REDACTED] % polegająca na zaprzestaniu stosowania praktyki z dniem 1 lutego 2014 roku. W związku z powyższym łącznie nastąpiło zmniejszenie kary o [REDACTED] % tj. o [REDACTED] zł w stosunku do kwoty bazowej.

Mając powyższe na uwadze, ustalono wysokość kary pieniężnej na kwotę 59 705 zł (słownie: pięćdziesiąt dziewięć tysięcy siedemset pięć złotych), co stanowi % przychodu uzyskanego przez przedsiębiorcę w 2013 r. oraz % maksymalnego wymiaru kary, jaką mógł nałożyć organ ochrony konsumentów na Przedsiębiorcę w niniejszym postępowaniu za stosowaną przez niego praktykę.

Zdaniem Prezesa UOKiK, tak określona kara spełni rolę represyjną jako sankcja i dolegliwość za naruszenie przepisów ustawy o ochronie (...), a przede wszystkim prewencyjną, zapobiegając ponownemu ich naruszeniu. Nie bez znaczenia jest również walor wychowawczy, w tym wymiar ogólny, odstrasżający dla innych przedsiębiorców działających w branży przed podobnym naruszeniem słuszych interesów konsumentów. Przyjmując, że kara winna być orzekana na poziomie wystarczającym do osiągnięcia zamierzonego celu i powinna być odczuwalna dla przedsiębiorcy, organ ochrony konsumentów postanowił nałożyć karę w wysokości określonej w punkcie II sentencji decyzji.

Wobec powyższego orzeczono, jak w punkcie II. sentencji niniejszej decyzji.

Zgodnie z art. 112 ust. 3 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów karę pieniężną należy uiszczyć w terminie 14 dni od dnia uprawomocnienia się niniejszej decyzji na konto Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w NBP O/O Warszawa Nr 51101010100078782231000000.

Ad. III.

Zgodnie z art. 80 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów Prezes Urzędu rozstrzyga o kosztach w drodze postanowienia, które może być zamieszczone w decyzji kończącej postępowanie. W myśl art. 77 ust. 1 tej ustawy, jeżeli w wyniku postępowania Prezes Urzędu stwierdził naruszenie przepisów ustawy, przedsiębiorca, który dopuścił się tego naruszenia, jest obowiązany ponieść koszty postępowania. Zgodnie natomiast z art. 264 1 k.p.a. jednocześnie z wydaniem decyzji organ administracji publicznej ustali w drodze postanowienia wysokość kosztów postępowania, osoby zobowiązane do ich poniesienia oraz termin i sposób ich uiszczenia.

Postępowanie w sprawie stosowania przez Spółkę praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów zostało wszczęte z urzędu, a w jego wyniku Prezes Urzędu w punkcie I sentencji decyzji stwierdził naruszenie przepisów ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. Kosztami niniejszego postępowania są wydatki związane z korespondencją prowadzoną przez Prezesa Urzędu ze stroną. W związku z powyższym postanowiono obciążyć Przedsiębiorcę kosztami postępowania w wysokości 30 złotych (słownie: trzydziestu złotych).

Koszty niniejszego postępowania przedsiębiorca obowiązany jest wpłacić na konto Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Warszawie w NBP O/O Warszawa Nr 51101010100078782231000000 w terminie 14 dni od uprawomocnienia się decyzji.

Stosownie do treści art. 81 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów w związku z art. 479(28) 2 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. Nr 43, poz. 296 z późn. zm.) — od niniejszej decyzji przysługuje odwołanie do Sądu

Okręgowego w Warszawie — Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, w terminie dwutygodniowym od dnia jej doręczenia, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów Delegatury Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Lublinie.

W przypadku jednak kwestionowania wyłącznie postanowienia o kosztach zawartego w punkcie III niniejszej decyzji, stosownie do art. 264 § 2 Kodeksu postępowania administracyjnego w związku z art. 80 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów oraz stosownie do art. 81 ust. 5 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów w związku z art. 479³² § 1 i 2 Kodeksu postępowania cywilnego, należy wnieść zażalenie do Sądu Okręgowego w Warszawie — Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów — Delegatury Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Lublinie w terminie tygodnia od dnia doręczenia niniejszej decyzji.

Otrzymuje:

Józef Neć

Firma Handlowo Usługowa

„Nekopol” Józef Neć

22-600 Tomaszów Lubelski

Z up. Prezesa Urzędu

Dyrektor Delegatury

w Lublinie

Ewa Wiszniowska